

บทความวิจัย

“ความเหมือนที่แตกต่าง”ของคำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเดียวกัน:
กรณีศึกษา SHUT และ CLOSE

อาจารย์ ดร.รักสงบ วิจิตรโสภณ

ภาควิชาภาษาอังกฤษ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยการสนับสนุนจากโครงการส่งเสริมการทำงานวิจัยเชิงลึก
ในสาขาวิชาที่มีศักยภาพสูง (กลุ่มวิจัยความมั่นคงของมนุษย์)
กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ความเหมือนที่แตกต่าง” ของคำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเดียวกัน: กรณีศึกษา SHUT และ CLOSE*

A study of differences between synonymous words with similar collocations:

A case study of “SHUT” and “CLOSE”

บทคัดย่อ

ในขณะที่งานวิจัยคำไวพจน์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างคำไวพจน์เกิดจากการที่คำเหล่านั้นมีคำปรากฏร่วมต่างกัน บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอแง่มุมที่แตกต่างในการศึกษาความแตกต่างระหว่างคำไวพจน์ โดยมุ่งเน้นที่คำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเหมือนกัน โดยผู้วิจัยใช้คำกริยา CLOSE และ SHUT เป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยพบว่าแม้คำคู่นี้จะสามารถใช้ร่วมกับคำว่า “door” และ “eyes” ได้ แต่คำกริยาทั้งสองยังมีความแตกต่างกันในแง่ของประเภทตัวบทที่เจ้าของภาษานิยมใช้คำทั้งคู่และในแง่ของความหมายแฝงที่เกิดจากการปรากฏร่วมของคำไวพจน์สองคำนี้กับคำอื่นๆในตัวบท

While most studies on English synonyms have shown that differences among synonymous words are attributed to their having different collocational patterns, the present research paper seeks to address another aspect of the study of English synonyms, focusing on a pair of synonyms that have similar collocates. The verbs CLOSE and SHUT are chosen to be a case study pair of synonyms. It is found that although these two words can be used in collocation with “door” and “eyes”, they are different in terms of the types of texts in which they are generally used by native speakers of English and of their discourse prosodies.

*โครงการวิจัย “มากกว่าคำปรากฏร่วม: การศึกษาความแตกต่างของคำไวพจน์ภาษาอังกฤษที่มีคำปรากฏร่วมเหมือนกันโดยใช้คลังข้อมูล” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการส่งเสริมการทำงานวิจัยเชิงลึกในสาขาวิชาที่มีศักยภาพสูง (กลุ่มวิจัยความมั่นคงของมนุษย์) กองทุนวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสำคัญ

คำไวพจน์ คำปรากฏร่วม คลังข้อมูล ตัวบท CLOSE SHUT

บทนำ

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา คลังข้อมูลภาษาเข้ามามีบทบาทในการศึกษาภาษาอังกฤษอย่างมาก ทั้งด้านงานวิจัย ภาษาศาสตร์ภาษาอังกฤษและการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รวมถึงการทำพจนานุกรม (เช่น Longman Dictionary of Spoken and Written English และ Collins Cobuild Dictionary of English) ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะสาเหตุสำคัญ 2 ประการ กล่าวคือ ข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาเป็นตัวบท (text) หรือส่วนหนึ่งของตัวบทที่เจ้าของภาษาใช้ในการติดต่อสื่อสารจริง (authentic data) มิใช่เป็นข้อความที่ถูกคิดขึ้นเพื่ออธิบายหรือทดสอบประเด็นต่างๆ ในทางภาษาศาสตร์โดยเฉพาะ (introspection-based data) ดังนั้น การศึกษาค้นคลังข้อมูลภาษาอังกฤษสามารถช่วยให้เราเห็นรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นธรรมชาติของเจ้าของภาษาได้ เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สามารถอธิบายแนวโน้มการใช้คลังข้อมูลในการศึกษาภาษาอังกฤษที่เพิ่มขึ้นคือคลังข้อมูลสามารถช่วยให้เราเห็นรูปแบบและวิธีการใช้คำต่างๆ ในภาษาอังกฤษทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ข้อมูลความถี่ (frequency) ที่คำแต่ละคำปรากฏในคลังข้อมูลสามารถชี้ให้เห็นว่าเจ้าของภาษามักใช้คำใดมากหรือน้อยกว่า และนิยมใช้ในรูปแบบใด สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพนั้น รายการคำที่แสดงบริบทที่แต่ละคำปรากฏในคลังข้อมูลหรือที่เรียกว่า "คอนคอร์แดนซ์" (concordance) ช่วยให้เราเห็นว่าคำต่างๆ ปรากฏร่วมกับคำใดบ้างในคลังข้อมูล การปรากฏร่วมกันของคำต่างๆ (collocation) นี้ถือเป็นข้อมูลสำคัญยิ่งสำหรับการศึกษาภาษาอังกฤษจากคลังข้อมูลเพราะสามารถบ่งชี้บรรทัดฐาน (norm) ของการใช้คำ โครงสร้างและไวยากรณ์ลักษณะต่างๆ ในภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นรูปธรรม

หัวข้อหนึ่งในภาษาอังกฤษที่มีการนำคลังข้อมูลมาใช้ศึกษาคือการอธิบายความแตกต่างของคำที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน หรือที่เราเรียกว่า คำไวพจน์ (synonym) นักอรรถศาสตร์ เช่น Lyons (1977) และ Cruse (1986) ได้อธิบายไว้ว่าเป็นการยากมากหรืออาจจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีคำไวพจน์คู่ใดหรือกลุ่มใดที่มีความหมายเหมือนกันทุกประการจนสามารถใช้แทนกันได้ในทุกกรณี คำแต่ละคำที่เราเห็นว่ามีความหมายเหมือนกันนั้นแท้จริงแล้วมีข้อแตกต่างกันอยู่ไม่มากก็น้อย และบางครั้งแม้แต่เจ้าของภาษาเองก็อาจไม่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างคำไวพจน์ได้อย่างชัดเจนและแม่นยำ หลักการเรื่องความแตกต่างของคำไวพจน์นี้เองที่นักภาษาศาสตร์คลังข้อมูลนำมาศึกษาและพยายามอธิบายโดยพิจารณาและเปรียบเทียบรูปแบบและวิธีการใช้คำไวพจน์ต่างๆในภาษาอังกฤษผ่านคลังข้อมูล งานวิจัยภาษาศาสตร์คลังข้อมูลชี้ให้เห็นว่าคำปรากฏร่วม (collocate) เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถใช้อธิบายได้อย่างเป็นรูปธรรมว่าคำไวพจน์แต่ละชุดมีข้อแตกต่างกันอย่างไร ไม่สามารถใช้แทนกันได้เหมาะสมในกรณีใดและเพราะเหตุใด ยกตัวอย่างเช่น Partington (1998) พบว่า คำคุณศัพท์ "sheer" และ "pure" ซึ่งพจนานุกรม Longman Dictionary of Contemporary English (1987) ต่างให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกันคือ

sheer = pure; unmixed with anything else; nothing but

pure = not mixed with anything else

ไม่สามารถใช้แทนกันได้ในทุกกรณี เพราะ "sheer" มักจะปรากฏร่วมกับคำหรือวลีที่แสดงความเป็นเหตุเป็นผล เช่น "His enthusiasm and sheer hard work meant that things moved quickly" หรือ "The sheer size of the country causes tremendous communications problems" ในขณะที่คำว่า "pure" มักจะปรากฏร่วมกับคำกริยา BE ในการบรรยาย

ลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น "Its musical soundtrack is pure movie magic" และ "The success in international stocklending market is pure guesswork."

แม้แต่คำที่เรามักใช้บ่อยครั้งก็พบว่ามีความแตกต่างกันและไม่สามารถใช้แทนกันได้ในทุกกรณี Biber (1999)

วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคำไวพจน์ "big" และ "large" โดย Biber กล่าวว่า คำทั้งสองมีข้อแตกต่างกันตรงที่ "big" มักปรากฏร่วมกับคำนามที่เป็นคนหรือสิ่งของมากที่สุด ดังนั้น "big" จึงใช้สำหรับบรรยายขนาด เช่น "The big man gave me a raking glance and grinned." หรือ "The sitting room was a big room." ส่วนคำว่า "large" นั้นมักปรากฏร่วมกับคำที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณมากกว่ากับคนหรือสิ่งของ เช่น "A large number of people sat round a table" หรือ "Ichiro was fascinated by the large amount of space in our house" คำว่า "large" จึงแตกต่างจาก "big" ตรงที่ใช้บรรยายจำนวนมากกว่าขนาด

เช่นเดียวกับงานวิจัยข้างต้น Liu (2010) ก็ออกย้ำให้เห็นว่าความแตกต่างของคำปรากฏว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งในการอธิบายความแตกต่างระหว่างคำไวพจน์ Liu เปรียบเทียบคำคุณศัพท์จำนวน 5 คำที่พจนานุกรมให้คำจำกัดความไว้เหมือนกันว่า "most important" คือ "main", "major", "primary", "principal" และ "chief" ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าในขณะที่คำทั้งห้ามีความหมายตามพจนานุกรมเหมือนกัน แต่แท้จริงแล้วใช้ต่างกัน ทั้งนี้เพราะแต่ละคำมีคำปรากฏร่วมต่างกัน อาทิเช่น "main" มักใช้ขยายคำที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น "dish", "entrance" และ "street" ส่วนคำว่า "principal" มักใช้ร่วมกับคำที่มีความหมายเกี่ยวกับอาชีพหรือตำแหน่งที่ไม่เมืออำนาจยศศักดิ์ เช่น "author", "sponsor" และ "owner" ในขณะที่คำว่า "chief" มักปรากฏร่วมกับคำที่เกี่ยวกับยศหรือตำแหน่งที่มีอำนาจ เช่น "executive", "executive officer" และ "inspector" เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการที่งานวิจัยเกี่ยวกับคำไวพจน์ส่วนใหญ่เน้นที่กล่าวถึงข้างต้นมุ่งเน้นที่คำปรากฏร่วมที่คำไวพจน์แต่ละชุดมีแตกต่างกันเพื่ออธิบายว่าคำไวพจน์แต่ละชุดแตกต่างกันอย่างไรนั้นทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามว่าแล้วคำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเหมือนกันสามารถใช้แทนกันได้โดยไม่ทำให้เกิดความแตกต่างทางความหมายในตัวบทเลยหรือ ยกตัวอย่างเช่น "close my eyes" สามารถใช้แทน "shut my eyes" ได้ในทุกบริบทหรือไม่ บทความวิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาอีกแง่มุมหนึ่งของคำไวพจน์ในภาษาอังกฤษซึ่งยังไม่ค่อยได้รับความสนใจมากนัก กล่าวคือคำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องคำไวพจน์ภาษาอังกฤษซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยต่อไป คำถามวิจัยของงานวิจัยนี้คือ

1. คำไวพจน์สองคำที่ใช้ร่วมกับคำปรากฏร่วมเดียวกันได้มีความแตกต่างในการใช้งานบ้างหรือไม่
2. ถ้ามี อะไรคือปัจจัยที่ทำให้การใช้คำไวพจน์สองคำนั้นต่างกันแม้จะมีคำปรากฏร่วมเดียวกัน

เพื่อจะตอบคำถามนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาคำไวพจน์ต่างๆเป็นกรณีศึกษา สำหรับบทความวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอการวิเคราะห์คำกริยา "CLOSE" และ "SHUT"

อนึ่ง เมื่อผู้วิจัยกล่าวถึงคำกริยาทั้งสอง ผู้วิจัยจะใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ตามธรรมเนียมปฏิบัติในงานวิจัยภาษาศาสตร์คลังข้อมูล กล่าวคือ "CLOSE" และ "SHUT" เพื่อเป็นการแสดงว่างานวิจัยนี้ศึกษาทุกรูปของคำกริยาทั้งสอง ไม่ว่าจะเป็น "close", "closed", "closing", "shut", "shutting" และเมื่อผู้วิจัยยกตัวอย่างคอนคอร์แดนซ์เพื่อประกอบการอธิบายนั้น ผู้วิจัยจะแสดงรหัสของตัวบทใน BNC ที่คอนคอร์แดนซ์นั้นปรากฏในวงเล็บท้ายประโยค เช่น She went into the kitchen and closed the door firmly behind her. (A0R 2356)

ระเบียบวิธีวิจัย

คลังข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยนี้คือ British National Corpus ซึ่งเป็นคลังข้อมูลภาษาอังกฤษขนาด 100 ล้านคำ ซึ่งรวบรวมมาจากตัวบทหลายประเภททั้งที่เป็นตัวบทเขียน (written texts) และตัวบทพูด (spoken texts) ผู้วิจัยเลือกคำกริยา CLOSE และ SHUT เป็นกรณีศึกษาหนึ่งของงานวิจัยนี้เพราะคำทั้งสองมีความหมายแรกที่พจนานุกรมให้ไว้เหมือนกัน พจนานุกรมอังกฤษ-ไทยโดยเอียรชัย เอี่ยมวรเมธ (2536) ให้ความหมายของคำกริยาทั้งสองไว้ว่า "ปิด" ส่วนพจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษ (Longman Dictionary of Contemporary English 1995) ให้คำจำกัดความดังนี้

CLOSE – to shut something so that there is no longer a space or hole, or to become SHUT in this way

SHUT – to close something, or to become closed

จากคำจำกัดความข้างต้น จะเห็นได้ว่าพจนานุกรมเองก็ใช้คำว่า CLOSE และ SHUT มาเป็นคำจำกัดความให้แก่กันและกัน นอกจากนั้น จากการค้นหาคำปรากฏร่วมของคำทั้งสองจากคลังข้อมูล British National Corpus (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า BNC) คำกริยาทั้งสองมีชุดคำปรากฏร่วมเหมือนกันซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และคำถามวิจัยของโครงการวิจัยนี้

โดยทั่วไปแล้ว ในการค้นหาคำปรากฏร่วมของคำใดๆจาก BNC นั้น นักวิจัยจะต้องเลือกสูตรคำนวณทางสถิติที่จะใช้ในการคำนวณความถี่และความเป็นไปได้ว่าคำที่ต้องการศึกษาจะเกิดร่วมกับคำใดบ่อยเป็นพิเศษ เนื่องจากสูตรการคำนวณสถิติแต่ละสูตรแตกต่างกัน รายการคำปรากฏร่วมที่ปรากฏจากการคำนวณตามสูตรต่างๆอาจมีความแตกต่างกันบ้าง เพื่อที่จะดูว่าคำใดเป็นคำปรากฏร่วมที่มักใช้คู่กับคำว่า CLOSE และ SHUT จริง ผู้วิจัยใช้สูตรในการคำนวณหาคำปรากฏร่วม 2 สูตรคือ Mutual Information (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า MI) และ LogLikelihood (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า LL) สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกสูตร MI และ LL นั้นเป็นเพราะ MI เน้นการคำนวณวัดระดับความสัมพันธ์ของคำปรากฏร่วม โดยไม่ให้

ความสำคัญกับความถี่ของคำปรากฏร่วมมากนัก ยกตัวอย่างเช่น แม้ว่าคำที่ปรากฏร่วมกับคำที่เราศึกษาจะปรากฏเพียง 10 ครั้งในคลังข้อมูลขนาด 100 ล้านคำเช่น BNC ซึ่งถือว่ามีค่าความถี่ต่ำมาก แต่ถ้าทั้ง 10 คำนั้นปรากฏร่วมกับคำที่เราศึกษานมด คำปรากฏนั้นก็จะมีค่า MI สูงและถือเป็นคำปรากฏร่วมสำคัญ ในทางกลับกัน LL ให้ความสำคัญกับความถี่ของคำที่ปรากฏร่วมเป็นหลัก ดังนั้น คำปรากฏร่วมที่ได้จากการใช้สูตร LL มักเป็นคำที่มีค่าความถี่สูงซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดร่วมกับคำอื่นๆได้ง่าย ไม่จำกัดอยู่ที่คำที่เราศึกษา (Hunston 2002)

จากการที่วิธีการคำนวณทั้งสองมีจุดแข็งและจุดอ่อนในแง่ข้อมูลที่ตรงข้ามกัน ผู้วิจัยเห็นว่าควรใช้ผลการคำนวณจากทั้งสองสูตรมาเสริมกัน มากกว่าที่จะเลือกสูตรใดสูตรหนึ่ง โดยผู้วิจัยจะใช้ทั้งสองสูตรในการคำนวณ หลังจากได้รายการคำปรากฏร่วม 10 อันดับแรกที่ได้จากการคำนวณของทั้งสองสูตรแล้ว ผู้วิจัยได้นำรายการคำเหล่านั้นมาเปรียบเทียบกัน โดยถือว่าคำที่ปรากฏอยู่ในรายการคำปรากฏร่วมทั้งในรายการที่ใช้ MI และ LL เป็นคำปรากฏร่วมหลักของคำที่ศึกษา เพราะแม้ว่าจะใช้สูตรการคำนวณต่างกัน คำเหล่านั้นก็ยังปรากฏอยู่ใน 10 อันดับแรก หากแม้ว่ามีคำปรากฏร่วมใดที่อยู่ใน 10 อันดับแรกเมื่อใช้สูตรการคำนวณหนึ่งแต่อยู่ในอันดับที่ต่ำกว่า 10 เมื่อใช้อีกสูตรหนึ่ง ผู้วิจัยจะไม่ถือว่าคำประเภทนี้เป็นคำปรากฏร่วมสำคัญของคำกริยาที่ศึกษาและจะไม่นำเข้ามาวิเคราะห์ เพราะถือว่าค่าความถี่ในการเกิดร่วมกับคำกริยาทั้งสองสามารถแปรปรวนไปตามสูตรที่ใช้ในการคำนวณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่องานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมที่เกิดขึ้นทั้งกับคำกริยา CLOSE และ SHUT การสกัดคำปรากฏร่วมที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับคำกริยาที่ศึกษาทั้งสองคำจึงเป็นสิ่งสำคัญ

รายการคำปรากฏร่วมของคำว่า "CLOSE" และ "SHUT" ที่ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร MI และ LL แสดงไว้ในตารางที่ 1 และ 2 เรียงลำดับตามค่าสถิติจากมากไปหาน้อย คำที่แรงงาคือคำที่ปรากฏจากการคำนวณทั้งสองสูตร

ตารางที่ 1: คำปรากฏร่วมของคำกริยา CLOSE

ลำดับ	คำปรากฏร่วมที่ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร Mutual Information	คำปรากฏร่วมที่ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร LogLikelihood
1	loophole	eyes
2	loopholes	the
3	index	door
4	shutters	down
5	shares	and
6	eyes	to
7	pits	index
8	door	her
9	gap	shares
10	doors	hundred

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าแม้รายการคำปรากฏร่วมของคำกริยา CLOSE ที่ใช้สูตร MI และ LL มีความ

แตกต่างกันอยู่บ้าง แต่ก็มีคำอยู่ 4 คำที่ยังคงปรากฏในรายการคำปรากฏร่วม 10 คำแรกทั้งที่ใช้สูตรการคำนวณต่างกัน

ได้แก่คำว่า "door" "eyes" "index" และ "shares" โดยผู้วิจัยถือว่า 4 คำนี้เป็นคำปรากฏร่วมหลักของคำกริยา CLOSE

ตารางที่ 2: คำปรากฏร่วมของคำกริยา SHUT

ลำดับ	คำปรากฏร่วมที่ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร Mutual Information	คำปรากฏร่วมที่ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร LogLikelihood
1	mouths	up
2	door	door
3	tightly	down
4	mouth	the
5	doors	eyes
6	gates	and
7	eyes	mouth
8	gate	her
9	up	out
10	behind	to

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าแม้รายการคำปรากฏร่วมของคำกริยา SHUT ที่ใช้สูตร MI และ LL มีความแตกต่างกันอยู่บ้างแต่ก็มีคำอยู่ 4 คำที่ยังคงปรากฏในรายการคำปรากฏร่วม 10 คำแรก ได้แก่คำว่า "door" "eyes" "mouth" และ "up" โดยผู้วิจัยถือว่าสี่คำนี้เป็นคำปรากฏร่วมหลักของคำกริยา "SHUT"

จากรายการคำปรากฏร่วมที่แสดงในตารางที่ 1 และ 2 เราอาจกล่าวได้ว่าคำปรากฏร่วมหลักของคำกริยา CLOSE และ SHUT มีทั้งความเหมือนและแตกต่างกัน ดังที่สรุปในตารางที่ 3 นี้

ตารางที่ 3: คำปรากฏร่วมหลักของคำกริยา CLOSE และ SHUT

ลำดับ	คำปรากฏร่วมหลักของคำกริยา CLOSE	คำปรากฏร่วมหลักของคำกริยา SHUT
1	door	door
2	eyes	eyes
3	index	mouth
4	shares	up

จากตารางที่ 3 นี้ จะเห็นได้ว่าคำกริยา CLOSE และ SHUT มีทั้งคำปรากฏร่วมหลักที่เหมือนกัน (door และ eyes) และแตกต่างกัน (index, shares, mouth และ up) คำปรากฏร่วมหลักที่ต่างกันเช่นนี้มักจะได้รับ ความสนใจจาก นักภาษาศาสตร์คลังข้อมูลเพราะสามารถชี้ให้เราเห็นความแตกต่างระหว่างคำไวพจน์ได้อย่างชัดเจนในขณะที่คำปรากฏ ร่วมที่เหมือนกันเช่น "door" และ "eyes" มักจะถูกมองว่าเป็นหลักฐานที่แสดงว่าคำไวพจน์ที่ศึกษามีความหมายเหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยจะได้แสดงให้เห็นในส่วนต่อไปของบทความว่า เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการใช้คำปรากฏร่วม หลักที่เหมือนกันของ CLOSE และ SHUT แล้ว คำปรากฏร่วมที่เหมือนกันของคำไวพจน์มิใช่เป็นได้เพียงหลักฐานที่แสดง ถึงความเหมือนของคำไวพจน์ หากแต่ยังสามารถแสดงความแตกต่างอันแนบเนียนของคำไวพจน์ที่ศึกษาได้ด้วย

ผลการวิจัย

ในการศึกษารูปแบบการใช้คำกริยา CLOSE และ SHUT ร่วมกับคำว่า "door" และ "eyes" นั้น ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิเคราะห์คอนคอร์แดนซ์ของการปรากฏร่วมในแต่ละกรณี ได้แก่ "CLOSE + door", "SHUT + door", "CLOSE + eyes" และ "SHUT + eyes" สำหรับวิธีในการวิเคราะห์คอนคอร์แดนซ์นั้น ผู้วิจัยพิจารณาคำที่ปรากฏอยู่ทางซ้ายและขวาของกลุ่มคำข้างต้นไม่เกิน 4 คำ ทั้งนี้เพราะเป็นที่ยอมรับในงานวิจัยภาษาศาสตร์คลังข้อมูลว่าระยะห่างระหว่างคำหรือกลุ่มคำที่ศึกษากับคำปรากฏร่วมที่ไม่เกิน 4 คำเป็นระยะที่เหมาะสมที่สุดที่จะชี้ให้เห็นว่าคำใดที่มีความสัมพันธ์กับคำหรือกลุ่มคำในระดับสูง (Krishnamurthy 2005) ผู้วิจัยไม่ใช้การสกัดคำปรากฏร่วมจากการคำนวณทางสถิติดังเช่นที่ใช้ในการค้นหาคำปรากฏร่วมสำคัญของ CLOSE และ SHUT เพราะในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบหาความเหมือนหรือความแตกต่างของกลุ่มคำข้างต้นแต่ละคู่ นั้น เราจำเป็นต้องวิเคราะห์บริบทของกลุ่มคำที่ศึกษาอย่างละเอียด การใช้สูตรคำนวณทางสถิติแสดงได้เพียงรายการคำปรากฏร่วมแต่ไม่แสดงบริบทของการปรากฏร่วม อย่างไรก็ตาม สำหรับจำนวนคอนคอร์แดนซ์ที่วิเคราะห์นั้นขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่คำกริยาทั้งสองปรากฏร่วมกับคำว่า "door" และ "shut" ซึ่งผู้วิจัยจะระบุในรายงานผลการวิจัยในแต่ละกรณีไป

ผลการวิเคราะห์กลุ่มคำทั้งสี่ข้างต้นมีดังนี้

"SHUT + door" และ "CLOSE + door"

คำกริยา "SHUT" ปรากฏร่วมกับคำว่า "door" ทั้งหมด 686 ครั้งใน BNC ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์คอนคอร์แดนซ์ทั้งหมดของ "SHUT + door" แต่สำหรับคำกริยา "CLOSE" นั้นพบว่าปรากฏร่วมกับคำว่า "door" ทั้งหมด 1,129 ครั้ง ผู้วิจัยจึงกำหนดให้คลังข้อมูล BNC แสดงคอนคอร์แดนซ์ของ "CLOSE + door" จำนวน 686 ตัวอย่าง เพื่อให้มีจำนวน

เท่ากับ "SHUT + door" เพื่อจะได้เทียบอัตราส่วนของรูปแบบคำปรากฏร่วมของกลุ่มคำทั้งสองในระยะห่างไม่เกิน 4 คำทั้งทางซ้ายและขวาต่อไป

จากการวิเคราะห์คอนคอร์แดนซ์ของคำกริยาทั้งสองเมื่อใช้ร่วมกับคำว่า "door" ผู้วิจัยพบว่า มีข้อแตกต่างสำคัญในเรื่องของรูปแบบคำปรากฏร่วมที่เกิดขึ้นในระยะห่างจากกลุ่มคำ "CLOSE + door" และ "SHUT + door" ไม่เกิน 4 คำ กล่าวคือ มีการใช้คำกริยาวิเศษณ์มาขยายกริยา CLOSE เมื่อใช้ร่วมกับ "door" ทั้งหมด 101 ครั้งจากจำนวนคอนคอร์แดนซ์ทั้งหมด 686 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 14.7 ของการปรากฏร่วมระหว่าง CLOSE กับ door อาทิเช่น

- She went into the kitchen and closed the door firmly behind her. (AOR 2356)
- After a moment, she turned away and she heard the door close quietly behind him. (CKD 842)
- Scott hurried to his office and carefully closed the door. (FPB 664)

ในทางตรงกันข้าม มีการใช้คำกริยาวิเศษณ์เพื่อขยาย "SHUT + door" เพียง 43 ครั้งจากจำนวน 686 คอนคอร์แดนซ์ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.27 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่างกันมากกว่าเท่าตัว อย่างไรก็ตาม ในขั้นแรก ผู้วิจัยยังไม่สามารถอธิบายได้ว่าความแตกต่างนี้แสดงประเด็นสำคัญอะไร แต่ผู้วิจัยพบว่าคำปรากฏร่วมของ "SHUT + door" ในระยะไม่เกิน 4 คำนั้น มักเป็นคำไวเยากรณ์ (function words) เช่น คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 "I", "you", "your", รูปย่อของคำกริยาช่วย เช่น "s", "d", และ "don't" และเครื่องหมายวรรคตอน "?" "!" อาทิเช่น

- You can't shut the blinking door! (KCT 5315)
- "When you pray, go into your room and shut the door and pray to your Father." (CDC580)
- pause> <unclear> next door didn't really bother me, cos once I'd shut the door (GYM 312)

ข้อสังเกตทั้งหมดนี้ทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่ากลุ่มคำ "CLOSE + door" น่าจะมาจากตัวบทประเภทเรื่องแต่ง เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ "SHUT + door" นั้นมักใช้ในบทสนทนา เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานนี้ ผู้วิจัยจึงได้สืบค้นสัดส่วนการปรากฏกลุ่มคำทั้งสองในตัวบทประเภทต่างๆ ผลการสืบค้นในขั้นแรกได้แสดงไว้ในตารางที่ 4 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 4: สัดส่วนการปรากฏกลุ่มคำ "SHUT + door" และ "CLOSE + door" ในตัวบทประเภทต่างๆ

	จำนวนที่พบในตัวบทพูด	จำนวนที่พบในตัวบทเขียน
CLOSE + door (686)	32 (4.66%)	654 (95.34%)
SHUT + door (686)	146 (21.28%)	540 (78.72%)

เมื่อพิจารณาข้อมูลในตาราง ดูเหมือนว่าสมมุติฐานของผู้วิจัยไม่ถูกต้องทั้งหมด กล่าวคือ "SHUT + door" จะปรากฏในบทสนทนาบ่อยกว่า "CLOSE + door" จริง แต่สัดส่วนที่พบก็ได้แสดงว่า "SHUT + door" นั้นใช้ในบทสนทนามากกว่าในตัวบทเขียน อย่างไรก็ตาม จากการอ่านคอนคอร์เดนซ์โดยละเอียด ผู้วิจัยพบว่า ตัวบทเขียนที่ "SHUT + door" ปรากฏนั้น เป็นบทสนทนาของตัวละครในตัวบทประเภทเรื่องแต่งอยู่ไม่น้อย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาคอนคอร์เดนซ์ของทั้งสองกลุ่มคำในเชิงลึกโดยแยกประเภทตัวบท ทำให้พบว่าตัวบทเขียนส่วนใหญ่ที่กลุ่มคำทั้งสองปรากฏนั้นเป็นเรื่องแต่ง กล่าวคือ 563 จาก 654 คอนคอร์เดนซ์ของ "CLOSE + door" ที่มาจากตัวบทเขียนเป็นเรื่องแต่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 86.09 และสำหรับ "SHUT + door" นั้น 415 จาก 540 คอนคอร์เดนซ์ที่มาจากตัวบทเขียนเป็นเรื่องแต่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 76.85 และเมื่อทำการวิเคราะห์คอนคอร์เดนซ์ที่มาจากเรื่องแต่งต่อไป ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าแม้กลุ่มคำทั้งสองมักจะปรากฏในเรื่องแต่ง แต่วิธีการใช้นั้นต่างกัน กล่าวคือ "CLOSE + door" มักปรากฏในส่วนที่เป็นบทบรรยาย (narrative) ของเรื่องแต่ง อย่างเห็นได้

ชุด ในขณะที่ "SHUT + door" ปรากฏในบทสนทนาระหว่างตัวละครใกล้เคียงกับในบทบรรยาย ดังที่แสดงในตารางที่ 5 นี้

ตารางที่ 5: สัดส่วนการปรากฏกลุ่มคำ "SHUT + door" และ "CLOSE + door" ในเรื่องแต่ง

กลุ่มคำ	เรื่องแต่ง	
	บทบรรยาย	บทสนทนา
CLOSE + door (563)	635 (96.27%)	21 (3.73%)
SHUT + door (415)	212 (51.08%)	203 (48.92%)

จากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพข้างต้นนี้ เราอาจกล่าวได้ว่า แม้กลุ่มคำทั้งสองจะมีความหมายเหมือนกัน แต่มักใช้ในตัวอย่างที่ต่างกันและความแตกต่างของประเภทตัวบทนั้นก็ยังสามารถสะท้อนกลับมาให้เราเห็นความแตกต่างระหว่างคำกริยาทั้งสอง กล่าวคือ เจ้าของภาษานิยมใช้คำว่า SHUT ร่วมกับคำว่า door ในบริบทที่ไม่เป็นทางการนัก เช่น ในการสนทนาทั่วไป ดังจะเห็นได้จากการที่ "SHUT + door" มีสัดส่วนการใช้ในตัวอย่างที่พูดและบทสนทนาในเรื่องแต่งสูงกว่า "CLOSE + door" อย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ "CLOSE + door" มักจะใช้ในบริบทที่มีความเป็นทางการกว่าและเน้นรายละเอียดของการกระทำมากกว่า เช่นในการบรรยายและพรรณนา

"SHUT + eyes" และ "CLOSE + eyes"

สำหรับการวิเคราะห์การใช้คำกริยา CLOSE และ SHUT ร่วมกับคำว่า "eyes" นั้น พบว่าคำกริยา "SHUT" ปรากฏร่วมกับคำว่า "eyes" ทั้งหมด 377 ครั้งใน BNC ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์คอนคอร์แดนซ์ทั้งหมดของ "SHUT + eyes" แต่สำหรับคำกริยา "CLOSE" นั้นพบว่าปรากฏร่วมกับคำว่า "eyes" ทั้งหมด 1,563 ครั้ง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้คลังข้อมูล BNC

แสดงคอนคอร์แดนซ์ของ "CLOSE + door" จำนวน 750 ตัวอย่าง เพราะถ้ากำหนดเพียง 377 ตัวอย่างเพื่อให้มีจำนวนเท่ากับ "SHUT + eyes" เกรงว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างจะน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนครั้งที่คำกริยา "CLOSE" ปรากฏร่วมกับ "eyes" ใน BNC โดยจำนวน 750 คอนคอร์แดนซ์ถือว่าเป็นอัตราส่วนประมาณร้อยละ 50 ของ "CLOSE + eyes"

จากการวิเคราะห์รูปแบบคำปรากฏร่วมของกลุ่มคำทั้งสองในระยะห่างไม่เกิน 4 คำทั้งทางซ้ายและขวานั้น พบว่าคำกริยาทั้งสองมีความแตกต่างอย่างชัดเจนเมื่อนำมาใช้กับคำว่า "eyes" ดังนี้

"SHUT + eyes"

คำปรากฏร่วมของกลุ่มคำ "SHUT + eyes" แบ่งได้เป็น 4 กลุ่มหลักคือ

1. คำที่หมายถึงหรือเกี่ยวข้องกับปัญหา อุปสรรค รวมไปถึงการต่อสู้กับสิ่งไม่พึงประสงค์ เช่น "try", "against", "obstacle", "ordeals", "manage to", "get through" เป็นต้น คำปรากฏร่วมในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด คือมีจำนวน 99 คอนคอร์แดนซ์หรือคิดเป็นร้อยละ 26.26 ของการปรากฏร่วมทั้งหมด ยกตัวอย่างเช่น

- Her eyes shut against the effort of calling, the effort of standing there. (H8X16)

- Caroline shut her eyes tightly, trying to block out the sudden image of Nicole [...] (JY7 5195)

- Still tense from her ordeals, she shut her eyes and took a deep breath, collecting herself. (CML 1718)

2. คำที่หมายถึงหรือเกี่ยวข้องกับความรู้สึกในเชิงลบ เช่น "scared", "tired", "sorrow", "tears", "misery", "rage", "moan", "groan", "disgusted", และ "shame" เป็นต้น คำปรากฏร่วมในกลุ่มนี้เกิดขึ้นบ่อยรองลงมาจากกลุ่มแรก คือมีจำนวน 57 คอนคอร์แดนซ์หรือคิดเป็นร้อยละ 15.12 ของการปรากฏร่วมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

She [...] shut her eyes in horror, preferring the darkness to such bitter illumination. (EFP 413)

She guessed what was happening and shut her eyes, feeling disgusted and frightened. (EWH1140)

It made them dizzy; they'd shiver and shut their eyes and cry. (HNR246)

3. คำที่หมายถึงหรือเกี่ยวข้องกับการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น "lie down", "lay back", "bed", "listen", "music", "rest", "sleep" และ "asleep" เป็นต้น คำปรากฏร่วมในกลุ่มนี้เกิดขึ้นบ่อยเป็นอันดับสาม คือมีจำนวน 21 คอนคอร์แดนซ์ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.57 ของการปรากฏร่วมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

- He had his head in her lap and his eyes shut, listening to the sea and the faint calls of gulls. (GWF 1954)

- Maybe I did fall asleep when I shut my eyes, hoping to enter my dream again. (J2F471)

- She shut her eyes again. The bed was warm, and extraordinarily comfortable. (CJA 1319)

4. คำที่หมายถึงหรือเกี่ยวข้องกับการนึกคิดและการรับรู้ (cognition) เช่น "concentrate", "picture", "visualize" และ "imagine" เป็นต้น คำปรากฏร่วมในกลุ่มนี้เกิดขึ้นบ่อยเป็นอันดับสุดท้าย คือมีจำนวน 6 คอนคอร์แดนซ์หรือคิดเป็นร้อยละ 1.59 ของการปรากฏร่วมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

- Biff Tundrish arose and shut his eyes tight to concentrate. (CJJ 1005)

- She sat, eyes shut, visualising the inside of the building. (EV1 1820)

- Maybe ask the children to shut their eyes and imagine the dragon in its lair. (HYA 2234)

สำหรับคอนคอร์แดนซ์ที่เหลือนี้ ไม่ปรากฏกลุ่มความหมายของคำปรากฏร่วมที่ชัดเจนในระหว่างที่กำหนด หากพยายามจัดกลุ่ม อาจทำให้ได้กลุ่มคำปรากฏร่วมที่มีความหมายกว้างเกินไปและไม่อาจแสดงรูปแบบการใช้กลุ่มคำที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงไม่นำเข้ามาคิดคำนวณ

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น เราอาจกล่าวได้ว่าคำปรากฏร่วมหลักของ "SHUT + eyes" เป็นคำที่สื่อความหมายในเชิงลบ ทั้งนี้เพราะคำปรากฏร่วมกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด 2 กลุ่มแรกมีความหมายในเชิงลบ และเมื่อผู้วิจัยพิจารณาคอนคอร์ดแดนซ์ที่ไม่ถูกจัดให้เข้ากลุ่มใดๆประกอบการตีความผลการวิเคราะห์ พบว่า แม้ว่าคำบางคำที่ปรากฏร่วมกับกลุ่มคำ "SHUT + eyes" ในระยะห่างไม่เกิน 4 คำทั้งทางซ้ายและขวาจะไม่ได้สื่อความหมายในทางลบโดยตรง เช่น คำว่า "reality", "facts" หรือ "consequence" แต่เมื่อพิจารณาบริบทที่คำเหล่านี้ปรากฏร่วมกับกลุ่มคำ "SHUT + eyes" พบว่าคำเหล่านี้สื่อมุมมองของประธานของประโยคที่เป็นผู้กระทำการ "SHUT eyes" ว่าเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ เช่น

"In our view, we ought not to shut our eyes to these facts, or mask the dark sides of tsarist activities"

(FB4 289)

"It has sent plutonium across the Atlantic and it has shut its eyes to the consequences. So far, no one has explained satisfactorily why the US needed Plutonium from Britain if it was not to make weapons. (B785)

จากการที่คำปรากฏร่วมส่วนใหญ่ของกลุ่มคำ "SHUT + eyes" เป็นคำที่สื่อความหมายในเชิงลบ ทำให้เห็นได้ว่าเมื่อคำกริยา SHUT ใช้กับคำว่า "eyes" เพื่อสื่อความหมายว่า "หลับตา" นั้น มักจะใช้เพื่อสื่อว่าผู้กระทำการนั้น "หลับตา" เพราะกำลังรู้สึกไม่ดีหรือไม่ก็กำลังเผชิญกับสถานการณ์เลวร้าย เราจึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มคำ "SHUT + eyes"

มักใช้ในทางลบ

"CLOSE + eyes"

ในขณะที่คำปรากฏร่วมของกลุ่มคำ "SHUT + eyes" มักจะสื่อความหมายในเชิงลบ คำปรากฏร่วมส่วนใหญ่ของกลุ่มคำ "CLOSE + eyes" กลับไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในทางตรงกันข้าม คำปรากฏร่วมของ "CLOSE + eyes" ที่สื่อ

ถึงความรู้สึกในเชิงลบและสิ่งไม่พึงประสงค์นั้นนับได้รวมกันเป็น 37 ตัวอย่างจาก 750 คอนคอร์แดนซ์ หรือคิดเป็น 4.67%

เท่านั้น

คำปรากฏรวมหลักของกลุ่มคำ "CLOSE + eyes" แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ซึ่งมีสัดส่วนความถี่ใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. คำที่หมายถึงหรือเกี่ยวข้องกับการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น "sleep", "sing", "lay down", "lay back", "lean (back)", "relax", "music" และ "bliss" เป็นต้น คำปรากฏรวมในกลุ่มนี้เกิดขึ้น 252 ครั้งในจำนวนคอนคอร์แดนซ์ 750

ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 33.60 ตัวอย่างเช่น

"Frankie could watch his favourite films or close his eyes and sleep without fear" (ACW748)

"He closed his eyes and leaned his head against the cool bark of the tree." (GWF2803)

"Robyn closed her eyes again and determinedly sang a few bars of the latest hit record." (HGT61)

2. คำที่หมายถึงหรือเกี่ยวข้องกับการนึกคิดและการรับรู้ (cognition) เช่น "concentrate", "remember", "picture" (กริยา), "think", "wonder", "visualize" และ "imagine" เป็นต้น คำปรากฏรวมในกลุ่มนี้เกิดขึ้น 211 ครั้งจาก

จำนวนคอนคอร์แดนซ์ 750 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 28.13 ตัวอย่างเช่น

"Close your eyes and practice thinking it over and over again" (EB11027)

"Leila closed her eyes, visualising for herself the pleasant warmth of Ari's fantasy world." (AD91698)

"She closed her eyes and wondered what they would be doing" (EFG1244)

จากการที่คำปรากฏรวมส่วนมากของกลุ่มคำ "CLOSE + eyes" มักจะสื่อความหมายตามที่ระบุข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่าเมื่อคำกริยา CLOSE ใช้กับคำว่า "eyes" เพื่อสื่อความหมายว่า "หลับตา" นั้น มักจะสื่อความหมายในเชิงบวก

หรือเป็นกลางมากกว่าในเชิงลบดังเช่นที่ปรากฏใน "SHUT + door" กล่าวคือ ใช้เพื่อสื่อว่าผู้กระทำกริยานั้น "หลับตา" เพราะกำลังรู้สึกผ่อนคลายหรือไม่ก็กำลังอยู่ในห้วงคิดคำนึง มิได้อยู่ในสภาพบีบคั้นหรือกดดันเช่นเดียวกับที่มักจะพบในการใช้ "SHUT + eyes"

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น เราจะเห็นได้ว่าคำกริยา CLOSE และ SHUT เมื่อใช้ร่วมกับคำว่า "eyes" นั้นมีความแตกต่างหลักในเรื่องของความหมายแฝง ผู้วิจัยต้องการทราบว่ากลุ่มคำ "CLOSE + eyes" และ "SHUT + eyes" จะแตกต่างกันทางด้านประเภทตัวบทเช่นเดียวกับที่พบใน "CLOSE + door" และ "SHUT + door" หรือไม่ จึงได้ตรวจสอบแหล่งที่มาของคอนคอร์ดแดนซ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และพบว่าประเภทของตัวบทที่กลุ่มคำเหล่านี้ปรากฏไม่แตกต่างกัน เพราะประเภทของตัวบทส่วนใหญ่ที่กลุ่มคำทั้งสองปรากฏคือเรื่องแต่ง กล่าวคือ ร้อยละ 77.19 ของ "SHUT + eyes" และ ร้อยละ 80.92 ของ "CLOSE + eyes" ปรากฏในเรื่องแต่ง

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่าความแตกต่างในเรื่องความหมายแฝงที่กล่าวถึงข้างต้นนั้นมิได้เกิดขึ้นในระดับคำดังเช่นที่เรียกกันว่า "connotation" ในทางอรรถศาสตร์ แต่เป็นความหมายแฝงที่เกิดขึ้นในระดับกลุ่มคำ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อพิจารณาเฉพาะคำว่า CLOSE และ SHUT ความหมายในเชิงลบเช่นที่เกี่ยวกับสิ่งไม่พึงประสงค์หรือความรู้สึกไม่ดีนั้นจะไม่ปรากฏ หรือแม้แต่กลุ่มคำ "SHUT + door" ก็ไม่พบว่ามีความหมายแฝงดังเช่นที่ปรากฏใน "SHUT + eyes" Stubbs (2001) เรียกความหมายแฝงที่เกิดขึ้นเมื่อนำคำแต่ละคำมาเรียงร้อยเข้าด้วยกันในตัวบทเพื่อใช้สื่อสารนี้ว่า "discourse prosody" เราจึงอาจกล่าวได้ว่า "discourse prosody" เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเหมือนกันใช้แตกต่างกัน

อภิปราย

บทความวิจัยนี้เริ่มขึ้นจากการที่ผู้วิจัยมีคำถามว่า

1. คำไวพจน์สองคำที่ใช้ร่วมกับคำปรากฏร่วมเดียวกันได้มีความแตกต่างในการใช้งานบ้างหรือไม่
2. ถ้ามี อะไรคือปัจจัยที่ทำให้การใช้คำไวพจน์สองคำนั้นต่างกันแม้จะมีคำปรากฏร่วมเดียวกัน

ผลการวิจัยคำกริยา CLOSE และ SHUT ที่เป็นกรณีศึกษาชี้ให้เห็นว่าคำไวพจน์ที่ใช้ร่วมกับคำเดียวกันได้ สามารถมีความแตกต่างกันได้ โดยปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเดียวกันใช้ใช้แตกต่างกัน ประกอบด้วยประเภทของตัวบท และ "discourse prosody"

ถึงแม้ว่าบทความวิจัยนี้นำเสนอกรณีศึกษาคำไวพจน์เพียง 4 กลุ่มคำของคำไวพจน์ 1 คู่ ซึ่งแน่นอนว่าจำเป็นต้องศึกษาคำไวพจน์มากกว่านี้จึงจะสามารถอธิบายความแตกต่างของคำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเดียวกันและปัจจัยของความแตกต่างได้ชัดเจนยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามกรณีศึกษาคำกริยา CLOSE และ SHUT นี้ได้แสดงประเด็นที่สำคัญยิ่งต่อการศึกษาและอธิบายคำไวพจน์ภาษาอังกฤษ 2 ประการ ประการแรก แม้ผลการวิจัยจะแสดงว่าสิ่งที่สามารถแสดงความแตกต่างของคำไวพจน์ที่มีคำปรากฏร่วมเหมือนกันได้แบ่งออกเป็น 2 รายการ คือประเภทของตัวบทที่คำไวพจน์ปรากฏและความหมายแฝงที่เกิดจากการปรากฏร่วมของคำไวพจน์กับคำอื่นในตัวบท (discourse prosody) นั้น แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า แท้จริงแล้วปัจจัยทั้งสองมีจุดร่วมเดียวกัน กล่าวคือ ทั้งคู่เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในตัวบท การที่ตัวบทมีส่วนในการบอกความแตกต่างของคำไวพจน์ทำให้เราเห็นว่าความแตกต่างของคำไวพจน์มิใช่เป็นสิ่งที่ติดมากับคำศัพท์เสมอไป หากแต่สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อมีการใช้คำนั้นร่วมกับคำอื่นๆเพื่อการสื่อสารผ่านตัวบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคำไวพจน์นั้นมีคำปรากฏร่วมเดียวกัน ความแตกต่างอันแนบเนียนจะปรากฏขึ้นต่อเมื่อเราพิจารณารูปแบบการใช้คำ

เหล่านั้นร่วมกับคำอื่นๆที่อยู่ในตัวบท ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาและอธิบายความแตกต่างระหว่างคำไวพจน์ในภาษาอังกฤษไม่ควรจำกัดอยู่เพียงแค่การพิจารณาคำปรากฏร่วมที่แตกต่างกัน แต่ต้องขยายมุมมองไปยังรูปแบบการใช้คำปรากฏร่วมที่คำไวพจน์มีตรงกันและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำเหล่านั้นกับตัวบทที่กลุ่มคำปรากฏ

ประเด็นสำคัญประการที่ 2 ที่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นคือความสำคัญของ “กลุ่มคำ” ที่ผ่านมาคำศัพท์เป็นลักษณะทางภาษาที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในการศึกษา วิจัยและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามจากการที่ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการปรากฏร่วมของคำแต่ละคำมีใช้เพียงแต่สามารถบอกความแตกต่างของคำไวพจน์ได้เท่านั้น แต่แม้เมื่อคำคำหนึ่ง เช่นคำกริยา SHUT ปรากฏร่วมกับคำที่แตกต่างกันออกไป เช่นปรากฏร่วมกับคำว่า “door” และ “eyes” คำว่า SHUT เองก็สามารถสื่อความหมายหรือนัยยะที่แตกต่างกันออกไปตามคำที่นำมาใช้ร่วม เช่น “SHUT + door” แสดงลักษณะภาษาที่ไม่เป็นทางการ ในขณะที่ “SHUT + eyes” สื่อถึงความกดดัน หรือความรู้สึกในเชิงลบ เป็นต้น สิ่งนี้ทำให้เราเห็นว่าในภาษาอังกฤษความหมายมิได้เกิดขึ้นในระดับคำเท่านั้น แต่เกิดขึ้นในระดับกลุ่มคำหรือการใช้คำคำหนึ่งร่วมกับคำอื่นๆด้วย ในการศึกษาวิจัยและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เราจึงควรให้ความสนใจกับกลุ่มคำด้วย

ผลสรุปและข้อเสนอแนะ

บทความวิจัยนี้ได้นำเสนอประเด็นที่ยังไม่ค่อยได้รับการศึกษามากนักในแวดวงภาษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ กล่าวคือความแตกต่างของคำไวพจน์ที่สามารถใช้ร่วมกับคำเดียวกันได้ โดยผู้วิจัยใช้คำกริยา CLOSE และ SHUT เป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยพบว่าแม้คำคู่นี้จะสามารถใช้ร่วมกับคำว่า “door” และ “eyes” ได้ แต่คำกริยาทั้งสองยังมีความแตกต่างกันในแง่ของประเภทตัวบทที่เจ้าของภาษานิยมใช้คำทั้งคู่และในแง่ของความหมายแฝงที่เกิดจากการปรากฏร่วมของคำ

ไวยากรณ์กับคำอื่นในต้นบท (discourse prosody) แต่เพื่อให้สามารถอธิบายความแตกต่างของคำไวยากรณ์ที่มีคำปรากฏร่วมเดียวกันและปัจจัยของความแตกต่างได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จำเป็นต้องศึกษาคำไวยากรณ์มากกว่านี้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าผลการวิจัยนี้สามารถต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับคำไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษได้ในระดับหนึ่ง ในขณะที่เดียวกัน ได้แสดงประเด็นที่สำคัญต่อการศึกษาวิชาภาษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำ ความหมาย และต้นบท และความสำคัญของกลุ่มคำ

รายการอ้างอิง

- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ (2536) พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น
- Biber, D., Conrad, S. and Reppen, R. (1999). *Corpus Linguistics: Investigating Language Structure and Use*. Cambridge: Cambridge UP.
- Cruse, A. (1986). *Lexical Semantics*. Cambridge: Cambridge UP.
- Hunston, Susan. (2002). *Corpora in Applied Linguistics*. Cambridge: Cambridge UP.
- Liu, D. (2010). Is it a chief, main, major, primary, or principal concern? *International Journal of Corpus Linguistics* 15:1. Amsterdam: John Benjamins, 56-87.
- Longman Dictionary of Contemporary English* (1987) London: Longman.
- Lyons, J. (1977). *Semantics*. Cambridge: Cambridge UP.
- Partington, A. (1998). *Patterns and Meanings*. Amsterdam: John Benjamins
- Krishnamurthy, R. (2005) *English Collocation Studies: The OSTI Report*. London: Continuum.
- Stubbs, M. (2001). *Words and Phrases*. London: Blackwell.
- The British National Corpus* (BNCweb CQP Edition). Distributed by Oxford University Computing Services on behalf of the BNC Consortium. URL:
<http://bncweb.lancs.ac.uk/>